

«Кишининг мол-мулк ва шарафга бўлган ҳирси унинг дини учун қўйлар орасига қўйиб юборилган икки оч бўридан ҳам қўрқинчлидир».

Термизий ва Аҳмад ривоят қилишган.

Молга ҳирс қўйиш оқибатида киши Аллоҳ таолога бандалиқдан чиқиб, мол-дунёнинг бандасига айланади. Мол-дунё нимани амр қилса, шуни бажарадиган бўлиб қолади. Мол-дунё эса ўзига ҳирс қўйган одамни ҳеч нарсадан қайтмасликка амр этади. Оқибатда унга банда бўлган шахс барча гуноҳлар ва ёмонликлардан тап тортмайдиган бўлиб қолади.

Салафи солиҳлар мол-дунё фитнасидан жуда ҳам қўрққанлар.

Яҳё ибн Муъоз: «Дирҳам чаёндыр. Агар унинг дамани яхши билмасанг, зинҳор олмагин. Борди-ю у сени чақиб олса, захри ўлдиради», деди. «Унинг дами нима?» дейилди. «Унинг дами ҳалолдан топиб, ҳалолга сарфлашдыр», деди.

Мол-дунёнинг мадҳи

Мол-дунё дин ва дунё фойдаси учун восита бўлиши мумкин. Аллоҳ таоло уни «яхшилиқ» деб номлаган. Одам боласининг бу дунёдаги юришининг мол-дунёга боғлиқлиги ҳам бор.

Аллоҳ таоло Нисо сурасида марҳамат қилади:

مُّهُوسًا وَأَوْهَابًا وَأَوْقُورًا وَأَمَّا يُوقُ مَكَلًّا لِّلَّالِغَجِّ يَتْلُو مِكْلًا وَهُوَ الْعَاقِبَةُ الْأُولَىٰ
أَفْزَعًا مِّنَ الْأَوْقِ وَالْأُولَىٰ

«Аллоҳ сизларга (ҳаёт) тиргаги қилиб қўйган молларингизни эси пастларга берманг» (5-оят).

Бу амрнинг баёнида «молларини» демасдан, «молларингизни» деб хитоб қилинишида ҳам катта ҳикмат бор. Қуръони Карим эсипастларнинг хусусий молларига ҳам жамоатнинг моли деб қарамоқда. Демак, мусулмонлар қўлидаги мол-мулк айни вақтда мусулмон жамоасининг ҳам мол-мулки ҳисобланади. Ўша мол бекордан-бекорга совурилмаслиги учун жамоат ҳам жавобгардыр. Чунки мол-мулк ҳам якка шахсларнинг, ҳам жамоаларнинг ҳаётида улкан қийматга эга. Шунинг учун ҳам уни Аллоҳ таоло ояти каримада **«Аллоҳ сизларга (ҳаёт) тиргаги қилиб қўйган»**, деб

